

Міністерство освіти і науки України
Інститут біології клітини Національної академії наук України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ІБК НАН України
Від 02 липня 2019 р., протокол №4
Директор ІБК НАН України,
д.б.н., проф., академік НАН України,
Голова Вченої ради ІБК НАН України

А.А. Сибірний

«02» липень 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про стейкхолдерів освітньо-наукової програми
з підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії
в Інституті біології клітини НАН України
за спеціальністю 091 Біологія**

Львів – 2019

ВИЗНАЧЕННЯ

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Також їх називають групами інтересів або групами впливу.

Зовнішні стейкхолдери:

- держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності закладу вищої освіти (далі- ЗВО) і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах;
- освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ЗВО;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

Внутрішні стейкхолдери:

- різні категорії осіб, що отримують освіту (здобувачі вищої освіти) та їх батьки;
- науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал.

Апріорі стейкхолдери для:

- держави – вигідність якісної освіти полягає у патріотичному вихованні, компетентній підготовці громадян та їх толерантності, знятті соціальної напруги, подоланні проблем безробіття;
- бізнесу – у формуванні активного споживача на ринку благ та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості;
- соціуму як локальної соціальної мережі – у збереженні цінностей мікро цивілізації, досягненні загальної мети без владних відносин;
- університету – у збереженні чи розширенні контингенту здобувачів, отже, фінансовій незалежності та високому рейтингу тощо.

Процедура (від лат. procedo – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньо-наукової діяльності в Інституті, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесення пропозицій для покращення якості вищої освіти в Інституті біології клітини НАН України (далі – Інститут).

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує взаємовідносини між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, а також учасниками освітнього процесу в Інституті.

1.2. Положення розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» (Закон від 01.07.2014 № 1556-VII (Документ 1556-18, чинний, поточна редакція – Редакція від 16.04.2017, підстава 1958-19).

- Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Закон від 26.11.2015 № 848-VIII (Документ 848-19, чинний, поточна редакція – Редакція від 01.01.2017, підстава 1774-19, 1801-19).
- Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» (Закон від 10.02.1995 № 51/95-ВР (Документ 51/95-вр, чинний, поточна редакція – Редакція від 05.12.2012, підстава 5460-17).
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»
- Постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 № 309 (затверджене «Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів», Положення (Документ 309-99-п, поточна редакція – Редакція від 21.08.2013, підстава 538-2013-п).
- Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567 «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового»
- Постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження «ступеня доктора філософії»
- Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 656 «Деякі питання реалізації статті 54 Закону України "Про вищу освіту" (про затвердження Порядку затвердження рішень про присвоєння вчених звань)» Постанова (Документ 656-2015-п, чинний, поточна редакція – Редакція від 26.03.2016, підстава 173-2016-п (Редакція відбудеться 31.12.2019, підстава 567-2016-п).
- Постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та стажування аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном», Постанова (Документ 411-2011-п, чинний, поточна редакція – Редакція від 18.04.2017, підстава 227-2017-п).
- Стандарту і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (2015) і ДСТУ ISO 9001:2009. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України;
- Положення затверджується Вченою радою Інституту.

1.3 Діяльність стейкхолдерів поширюється на спеціальність 091 Біологія та Інститут, де безпосередньо відбувається формування освітньо-наукової діяльності та освітньо-наукового процесу через надання пропозицій щодо освітньо-наукової програми.

1.4. Зовнішні стейкхолдери залучаються для проведення експертної оцінки якості освітньо-наукової програми спеціальності 091 Біологія з підприємств та установ, де застосовуються інновації в технології, управлінні та економічній діяльності, а здобувачі проходять виробничу практику.

1.5. Вплив стейкхолдерів на якість освітньо-наукової програми здійснюється через роботу в Інституті і надання пропозицій щодо їх відповідності нормативним документам з освіти та сучасних позитивних тенденцій у сфері виробництва та економіки до Вченої ради Інституту.

1.6. Стейкхолдери рецензують освітньо-наукову програму спеціальності в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальноосвітніх компетенцій здобувачів вищої освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Мета стейкхолдерів (груп впливу) полягає у координації діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, адміністрації та зацікавлених сторін, направленої на

удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості вищої освіти в Інституті.

2.2. Завдання інституції стейкхолдерів (груп впливу):

2.2.1. Внутрішніх:

- сформувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації;
- сприяти покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо);
- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи, тощо.

2.2.2. Зовнішніх:

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у виробництві та управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах;
- надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках.

3. НАПРЯМИ ВЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. На інституційному рівні Інституту стейкхолдери мають право впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу в Інституті;
- організацію вступної кампанії;
- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Інституту тощо);
- покращення роботи Інститутських сервісів (рада молодих вчених, відділ кадрів, вчена рада Інституту, тощо);
- формування академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;
- зв'язок з потенційними роботодавцями, організацію та рівень працевлаштування випускників;
- створення груп сприяння академічній доброчесності.
- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітньо-наукової програми спеціальності та її зміст;
- оцінку якості професорсько-викладацького складу за такими напрямками діяльності: професійні характеристики, педагогічна діяльність, наукова, навчально-методична та організаційно-виховна робота, міжнародна мобільність;
- вибір технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетенцій, зазначених в освітньо-науковій програмі;

- якість матеріально-технічної бази спеціальності;
 - якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;
 - якість наукової роботи та можливість участі здобувачів вищої освіти у академічній мобільності, наукових проектах, конференціях, публікаціях тощо;
 - забезпечення справедливості на всіх етапах періоду навчання .
- 3.2. Здобувачі вищої освіти університету мають право брати участь в опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки.

4. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВЛИВУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 4.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:
- через участь в адміністративних структурах на рівні Інституту (загальні збори трудового колективу, Вчена рада Інституту, приймальна комісія, стипендіальна комісія, тощо);
 - через Раду молодих вчених;
 - колективно (ініціативні групи);
 - індивідуально.
- 4.2. Вивчення пропозицій внутрішніх стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в Інституті може здійснюватися через:
- опитування;
 - анкетування;
 - дискусію;
 - публічні виступи;
 - скриньки для пропозицій;
 - відкриті форуми з учасниками освітнього процесу, тощо.
- 4.3 Ініціювання внутрішніх стейкхолдерів до проведення опитувань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо покращення якості освітньої діяльності та вищої освіти.
- 4.4. Участь внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення та покращення якості освіти через їх співпрацю з відповідальними за певну процедуру і захід. Відповідно до процедур –Директор Інституту, заступники директора з наукової роботи, завідувачі відділів, керівник проектної групи (гарант) з розробки освітньої програми, відповідальний за атестацію здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому рівні освіти), структурні підрозділи, що забезпечують супровід освітнього процесу.
- 4.5. Зобов'язання адміністрації Інституту забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті Інституту).
- 4.6. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на Вченій раді Інституту.
- 4.7. Покладання контролю над виконанням рішень Вченої ради Інституту щодо врахування пропозицій стейкхолдерів по удосконаленню процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з цих питань.
- 4.8. Забезпечення якості освіти в Інституті здійснюється з обов'язковим виконанням наступної послідовності процедур та дій:

4.8.1.Зобов'язання адміністрації Інституту забезпечити прозорість і публічність опитувань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (наявність публічної і прозорої уніфікованої інформаційної системи на сайті Інституту).

4.8.2.Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на Вченій раді Інституту.

4.8.3. Покладання контролю над виконанням рішень Вченої ради Інституту щодо врахування пропозицій стейкхолдерів по удосконаленню процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з цих питань.

4.8.4. Аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо окремих компонентів освітньої діяльності Інституту здійснюється відділом кадрів, ініціативними групами внутрішніх стейкхолдерів, із залученням, при необхідності, незалежних експертів.

4.9. Виконання заходів щодо удосконалення процесів забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

4.10. Структурні підрозділи Інституту за відповідними напрямками діяльності повинні:

- обмінюватися інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості вищої освіти з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з внутрішніми стейкхолдерами на рівні відповідальності (структурні підрозділи Інституту);
- впроваджувати пропозиції внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлювати результати їх діяльності.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення вводиться в дію з дня його затвердження на засіданні Вченої ради Інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у порядку, викладеному вище.

Положення розглянуто і затверджено рішенням Вченої ради ІБК НАН України від «02» липня 2019 р. (протокол № 4).